ג' באייר התשפ"ג
24 באפריל 2023

חוזר נותני שירותים פיננסים
2023-10-1
סיווג: כללי

התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון

בתוקף סמכותי לפי סעיף 11יג(ג)(1) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן – "**חוק איסור הלבנת הון**"), ולפי סעיפים 5(ו), 6(א)(5), 6(ג), 7(ג)(2), ו-8 לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018 (להלן – "**צו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי**") וסעיפים 5(ו), 7(א)(5), 7(ג) ו-9 לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מפעיל מערכת לתיווך באשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018 (להלן – "**צו מפעיל מערכת לתיווך באשראי**"), ובהתייעצות עם ראש הרשות המוסמכת כהגדרתה בחוק איסור הלבנת הון, להלן הוראותיי:

כללי

חוזר התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון (להלן – "**החוזר**") פורסם לראשונה ביום 8 בדצמבר 2020 ונכנס לתוקף החל ממועד פרסומו. החוזר קובע הוראות לעניין מילוי אחר חובות איסור הלבנת הון ומימון טרור באמצעות טכנולוגיות לזיהוי באופן מקוון של מקבל השירות. ביום 14.11.21 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון שהחילה בין השאר את הוראות החוזר על נותני שירות בנכס פיננסי ממועד פרסום הטיוטה. התיקון לחוזר כולל תיקון לסעיף דיווח לממונה שיגיש נותן שירותים פיננסיים שמעוניין לבצע זיהוי מקוון וכן עדכון של הגדרת "נהנה" שבהגדרת "מקבל שירות".

האסדרה לא לוותה בפרסום דו"ח לפי חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 (להלן: "**חוק עקרונות האסדרה**") משום שלקידומה של אסדרה זו בוצעו פעולות משמעותיות, לרבות פרסום טיוטת החוזר, לפני כניסת חוק עקרונות האסדרה לתוקף. על כן, בהתאם לסעיף 44(2) לחוק עקרונות האסדרה, החובות לפי סעיף 34 לחוק עקרונות האסדרה לא חלות לעניין אסדרה זו.

תיקון החוזר המאוחד – הוראות הממונה על נותני שירותים פיננסים

בסימן ד', בפרק 2 לחלק 5 של החוזר המאוחד, שעניינו "התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון", יתוקן סימן ד' כמפורט בנספח א' לחוזר זה.

תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על נותן שירותים פיננסיים שחל על פעילותו צו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי או צו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים הוא תאגיד.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon

<u>תחילה</u>

התיקונים להוראות חוזר זה יחולו במועד פרסומו. למעט השינויים בהוראות סעיף 12 אשר יחולו בתוך חודשיים מיום פרסום חוזר זה.

עמית גל
הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (בפועל)

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon

נספח א'

הוראות המפקח על נותני שירותים פיננסים

חלק 5, פרק 2, סימן (ד)

התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון

1. הגדרות

בסימן זה –

"**אימות פרטי הזיהוי של מקבל השירות**" – כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) ביחס למקבל שירות שהוא יחיד או מיופה כוח – באמצעות תעודה מזהה ומסמך מזהה נוסף שהנפיקה מדינת ישראל הנושא תמונה, שם מקבל השירות ומספר הזהות שלו, שהוצגו במעמד ביצוע זיהוי מקוון או אימות פרטי הזיהוי שבתעודת זהות עם הפרטים המופיעים במרשם האוכלוסין ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים השווה את תאריך הנפקת תעודת הזהות המופיע בה עם תאריך הנפקת התעודה האחרונה הרשום במרשם האוכלוסין;

(2) ביחס למקבל שירות שהוא תאגיד – בנוסף למסמכי הזיהוי המפורטים בסעיפים 4(א)(3) ו – 4(ב) לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי, ומסמכי הזיהוי המפורטים בסעיפים 4(ב)(3) ו– 4(ג) לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, לפי העניין, גם העתקים מאושרים של מסמכי היסוד של התאגיד;

"**מקבל שירות**" – מקבל שירות או מיופה כוח שאינו פועל עבור נהנה, ובלבד שהוא אחד מאלה:

(1) יחיד שהוא אזרח או תושב ישראל;

(2) תאגיד הרשום בישראל.

לעניין זה, "**נהנה**" – למעט בן או בת הזוג בחשבון הבנק המשותף, ולמעט בעל שליטה בתאגיד;

"**נותן שירותים פיננסיים**" – בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, שחל על פעילותו אחד מצווי איסור הלבנת הון, ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים הוא תאגיד;

"**צו מפעיל מערכת לתיווך באשראי**" – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מפעיל מערכת לתיווך באשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ט-2019;

"**צו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי**" – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018.

"**צווי איסור הלבנת הון**" – צו מפעיל מערכת לתיווך באשראי וצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי.

כל המונחים שבחוזר זה מוגדרים כהגדרתם בצווי איסור הלבנת הון, אלא אם נאמר אחרת.

2. תפקידי הדירקטוריון

דירקטוריון נותן שירותים פיננסיים יהיה אחראי על –

(א) אישור מדיניות לעניין זיהוי מקוון

(1) הדירקטוריון ידון ויאשר מסמך מדיניות בכתב בנושא יישום הזיהוי המקוון אצל נותן השירותים הפיננסיים, שיכלול התייחסות למכלול הפעילות והסיכונים הגלומים בביצוע זיהוי מקוון, ובכלל

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

זה סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, סיכוני אבטחת מידע וסייבר, סיכוני פגיעה בפרטיות, סיכוני מעילות והונאות, סיכונים משפטיים, סיכוני ציות וסיכוני מוניטין (להלן – "**מדיניות זיהוי מקוון**").

(2) הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות הזיהוי המקוון אחת לשנתיים לפחות, וכן בעת שינוי מהותי בפעילות נותן השירותים הפיננסיים, בסוג השירותים המוצעים באופן מקוון, מאפייני מקבלי השירות, או בסביבה העסקית, הטכנולוגית או הרגולטורית של נותן השירותים הפיננסיים;

(3) מדיניות זיהוי באופן מקוון תכלול, לכל הפחות, התייחסות לכל אלה:

(א) הגדרת דרישות טכנולוגיות מינימאליות לשם הסתמכות על הליך זיהוי מקוון;

(ב) מאפייני השירותים בהתקיימם ניתן לבצע זיהוי מקוון לרבות סוגי המוצרים הפיננסיים, רמת הסיכון של מקבל השירות, ובכלל זה הסיכון של מקבל שירות שהוא תאגיד להבדיל מיחיד, סוג אמצעי התשלום והסכומים הכספיים ברמת הפעולה הבודדת, בהיקף הפעילות הכולל מול מקבל השירות והכל ביחס להיקף הפעילות הכללי של נותן השירותים הפיננסיים;

(ג) הגדרת בעלי תפקידים בנותן השירותים הפיננסיים, תחומי אחריותם וסמכותם בכל הנוגע לזיהוי מקוון;

(ד) קביעת בקרות ותהליכי ניטור שוטפים על הליך הזיהוי המקוון;

(ה) עקרונות אבטחת מידע בתקשורת בין מקבל השירות לבין נותן השירותים הפיננסיים;

(ו) הוראות לעניין שמירה, אבטחה וגיבוי של המידע שמתקבל באופן מקוון לצורך הזיהוי.

(ב) <u>אישור ביצוע זיהוי באופן מקוון</u>

הדירקטוריון יאשר מראש את אפשרות השימוש בזיהוי מקוון ובכלל זה את הטכנולוגיה שתשמש את נותן השירותים הפיננסיים בביצוע זיהוי מקוון.

(ג) <u>פיקוח ובקרה</u>

הדירקטוריון יפקח ויבקר אחר יישום המדיניות לזיהוי מקוון, ובין היתר יפעל כדלקמן:

(1) ידון בדוחות לעניין זיהוי מקוון, שהוגשו לו על-ידי האחראי לזיהוי מקוון שמונה לפי סעיף 3 להלן, סמוך למועד הגשתם, ויוודא כי הסיכונים הגלומים בביצוע זיהוי מקוון באמצעותם מטופלים באופן ראוי;

(2) יקבע דיווחים נדרשים בקשר לזיהוי המקוון, ובכלל זה הגדרת מקבלי הדיווחים, מועדי הדיווחים, אירועים חריגים וכשלים בעלי השפעה מהותית המחייבים דיווח מידי, ומתכונתם;

(3) יוודא כי עיקרי המדיניות לזיהוי מקוון הובאו לידיעת העובדים הרלוונטיים;

(4) יעריך לפחות אחת לשנה את מידת האפקטיביות של ניהול הסיכונים כאמור בסעיף קטן (א)(1) בנותן השירותים הפיננסיים ויעדכנה בהתאם לצורך;

(5) יוודא הקצאת משאבים נאותים לטובת ביצוע זיהוי מקוון, לרבות קיום כוח אדם מיומן.

3. <u>אחראי זיהוי מקוון</u>

(א) <u>מינוי אחראי לזיהוי מקוון</u>

(1) נותן שירותים פיננסיים ימנה אחד מאלה לתפקיד אחראי לזיהוי מקוון:

(א) נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים שאינו מכהן כדירקטור;

(ב) אחראי איסור הלבנת הון ומימון טרור בנותן השירותים הפיננסיים שמונה לפי סעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון.

(2) אחראי לזיהוי מקוון יהיה עצמאי במילוי חובותיו ולא ימלא כל תפקיד שעלול לפגוע ביכולתו לבצע כראוי את תפקידיו.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(ב) <u>תפקידיו של אחראי לזיהוי מקוון</u>

(1) לייעץ לדירקטוריון ולהנהלה בנושא זיהוי מקוון;

(2) להגיש דוח פעילות לדירקטוריון אחת לשנה לפחות, בהתאם לסעיף 2(ג)(1);

(3) להגיש דיווחים לדירקטוריון ולמנהל הכללי בקשר לביצוע זיהוי מקוון בהתאם לסעיף 2(ג)(2);

(4) לוודא את יישום המדיניות לזיהוי מקוון אצל נותן השירותים הפיננסיים ולפקח על אופן ביצוע הזיהוי המקוון כאמור ועל הסיכונים הגלומים בו;

(5) לעקוב אחר התפתחויות טכנולוגיות בתחום הזיהוי המקוון, והסיכונים הכרוכים בהן;

(6) לקבוע נהלי עבודה לביצוע זיהוי מקוון כמפורט בסעיף קטן (ג) להלן;

(7) לקבוע נהלי עבודה לתהליך גיוס עובדים העוסקים בזיהוי מקוון, לרבות בחינת מהימנותם, מיומנויותיהם הנדרשות והתאמתם לתפקיד;

(8) להנחות את העוסקים בזיהוי מקוון אצל נותן השירותים הפיננסיים ולקבוע עבורם תכנית הכשרה, שתעודכן מעת לעת בהתאם לשינויים בסביבה העסקית, הטכנולוגית והרגולטורית, ותכלול לכל הפחות את הנושאים הבאים:

(א) מאפייני הטכנולוגיה שתשמש לזיהוי מקוון ואופן השימוש בה;

(ב) הוראות הדין הרלוונטיות לנותן השירותים הפיננסיים לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, ובכללן הוראות הזיהוי, אימות, הכרת הלקוח, הצהרת נהנה ושמירת מסמכים;

(ג) היכרות עם מדיניות זיהוי מקוון שנקבעה לפי סעיף 2(א) לעיל ונהלי העבודה שנקבעו לפי סעיף קטן (ג) להלן.

(ג) <u>נהלי עבודה</u>

אחראי זיהוי מקוון יגבש נהלי עבודה כתובים ומתועדים לצורך יישום מדיניות לזיהוי מקוון, שיתייחסו, לכל הפחות, לנושאים הבאים:

(1) סיכוני הלבנת הון, לעניין זיהוי מקוון של מקבל שירות שהוא תאגיד, ככל שקיימים;

(2) קביעת תנאים לביצוע זיהוי מקוון, כגון תנאים טכניים, דוגמת קיומם של אביזרי לבוש אצל מקבל השירות (למשל משקפיים) ומאפייני זיהוי ייחודיים (שיער פנים וכיו"ב);

(3) אופן ותנאי הצילום של מקבל השירות (כגון גודל התמונה, כיוון הראש בעת הצילום) ואופן ההצגה ותנאי הצילום של מסמכי הזיהוי (לדוגמה תאורה) בכל הקשור בזיהוי שנעשה לפי טכנולוגיה לזיהוי מרחוק כמפורט בסעיף 6 להלן;

(4) נסיבות בהתקיימן יופסק תהליך הזיהוי המקוון, שיתייחסו הן להיבטים טכנולוגיים והן לרמת הסיכון של מקבל השירות (סיכון לקוח, לרבות הסיכון של מקבל שירות שהוא תאגיד להבדיל מיחיד);

(5) בירור ומסירת המידע שלהלן למקבל השירות, טרם תחילת הליך הזיהוי המקוון:

(א) בירור שפתו של מקבל השירות;

(ב) הסבר למקבל השירות על תהליך הזיהוי המקוון, והבהרה כי הליך הזיהוי, ובכלל זה המסמכים שיימסרו על ידי מקבל השירות, יתועד ויישמר אצל נותן השירותים הפיננסיים;

(ג) הודעת נותן השירותים הפיננסיים בפני מקבל השירות כי הליך הזיהוי, לרבות המסמכים הנלווים שיימסרו על ידו, מתועד ונשמר אצלו.

(6) הגברת מודעות מקבל השירות לסיכונים הגלומים בביצוע זיהוי מקוון, לרבות אלו הקשורים באבטחת מידע והגנת הפרטיות, באופן שיתרום להפחתת סיכונים אלו.

4. <u>תהליך התקשרות עם מקבל שירות לצורך זיהוי מקוון</u>

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

הליכי זיהוי, אימות פרטי הזיהוי והצהרת נהנה של מקבל השירות המתבצעים באופן מקוון יתבצעו באחת מהדרכים שלהלן:

(א) באמצעות טכנולוגיה להיוועדות חזותית (**Video Conference**) לפי ההוראות המפורטות בסעיף 5 להלן.

(ב) באמצעות טכנולוגיה המאפשרת התקשרות מרחוק (להלן – "**טכנולוגיה לזיהוי מרחוק**") לפי ההוראות המפורטות בסעיף 6 להלן;

(ג) על אף האמור בסעיפים 4(א) ו – 4(ב), נותן שירותים פיננסיים רשאי שלא לבצע הליך זיהוי באופן מקוון, או להפסיקו, בהתאם לניהול הסיכונים שביצע לעניין הלבנת הון ומימון טרור.

5. <u>טכנולוגיה להיוועדות חזותית (Video Conference)</u>

הליכי זיהוי ודרכי אימות של פרטי הזיהוי של מקבל השירות המתבצעים באמצעות טכנולוגיה להיוועדות חזותית, ייעשו על פי מסמכי זיהוי, וכן בשילוב ביצוע העברה בנקאית באמצעות חשבון על שם מקבל השירות, בתאגיד בנקאי בישראל.

6. <u>טכנולוגיה לזיהוי מרחוק</u>

<u>כללי</u>

(א) תהליך ההתקשרות באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מרחוק יתבסס על תקשורת וידאו ואודיו בין שרתי נותן שירותים פיננסיים לבין מקבל השירות ויכול להיעשות באמצעות שימוש באינטראקציה חזותית בזמן אמת או באמצעות צילום וידאו שלא בזמן אמת;

(ב) במקרה של שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק הנעשית באמצעות צילום וידאו שלא בזמן אמת, על נותן השירותים הפיננסיים לשלב את הבקרות שלהלן:

(1) בדיקות אשר מוודאות שמקבל השירות המזדהה באמצעות הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, שהוא יחיד או מיופה כוח, הוא אדם ממשי ("בדיקות חיות"), וזאת כחלק מהליך האימות לפי סעיף קטן (ז) שלהלן, המאמת כי התעודה המוצגת היא אכן התעודה של המזדהה באמצעות הטכנולוגיה;

(2) צפייה של נציג של נותן השירותים הפיננסים באופן שוטף בתיעוד הדיגיטלי שנשמר, בהתאם לנהלי נותן השירותים הפיננסיים לעניין ניהול סיכוני הלבנת הון, על מנת לוודא את נאותות התהליך המיושם.

(ג) על האיכויות הטכניות של הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, ובכללן איכות התקשורת (כגון רציפות התמונה והקול), התמונה והקול (כגון רזולוציה, ניגודיות, בהירות, תאורה) בזמן ביצוע תהליך הזיהוי, לאפשר זיהוי ואימות ברמת ודאות גבוהה של מקבל השירות ושל מסמכי הזיהוי שהוצגו על ידו.

<u>זיהוי ואימות מקבל שירות שהוא יחיד או מיופה כוח:</u>

הליכי זיהוי ודרכי אימות של מקבל שירות, שהוא יחיד או מיופה כוח, המתבצעים באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מרחוק, ייעשו לפי מסמכי זיהוי ולפי ההוראות שלהלן:

(ד) נותן שירותים פיננסיים יבדוק באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מרחוק את מקוריות התעודה המזהה (Authenticity) שהוצגה על ידי מקבל השירות. בדיקה כאמור תיערך, לכל הפחות, על סמך אלה:

(1) בדיקת מקוריות התעודה המזהה המוצגת, על סמך המאפיינים הקבועים של אותה תעודה;

(2) בחינת שלמות התעודה המזהה;

(3) שלמות, מיקום ועקביות הפרטים שמצוינים על גבי התעודה המזהה.

(ה) שדה מספר הזהות, יירשם באמצעות הטכנולוגיה ללא אפשרות של עדכון השדה על-ידי מקבל השירות במקרה שהטכנולוגיה לא זיהתה את הכתוב בתעודה המזהה. נעשה אימות פרטי הזיהוי באמצעות אימות פרטי הזיהוי שבתעודת הזהות עם הפרטים המופעים במרשם האוכלוסין, יירשם תאריך הנפקת

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

תעודת הזהות באמצעות הטכנולוגיה ללא אפשרות של עדכון השדה על-ידי מקבל השירות, במקרה שהטכנולוגיה לא זיהתה את הכתוב בתעודת הזהות.

(ו) עדכן מקבל שירות את פרטי הזיהוי המפורטים בסעיף 3(א) לצווים, למעט מספר זהות, נדרש נותן שירותים פיננסיים לבדוק את השדה שנערך על-ידי מקבל השירות אל מול התעודה המזהה.

(ז) נותן השירותים הפיננסיים יאמת באמצעות הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, שהתעודה המוצגת היא אכן התעודה של המזדהה באמצעות הטכנולוגיה, בכלל זה באמצעות השוואת התמונה שבתעודה המזהה לתמונת המזדהה באמצעות הטכנולוגיה.

(ח) נותן שירותים פיננסיים יבצע אימות למספר הטלפון של מקבל השירות באמצעות שליחת סיסמא חד פעמית ("OTP" – One Time Password) לטלפון הנייד של מקבל השירות, וישמור את מספר הטלפון ומספר ה"ברזל" ("IMEI" – המספר הסידורי של חומרת המכשיר מטעם היצרן) של מכשיר הטלפון הנייד, ככל שמדיניות היצרן מאפשרת זאת, כמו גם כתובת ה-IP ממנה בוצע הליך הזיהוי. מידע זה יישמר בידי נותן השירותים הפיננסיים באופן מאובטח ויאפשר התחקות בדיעבד אחר זהות מקבל השירות.

<u>זיהוי ואימות מקבל שירות שהוא תאגיד:</u>

(ט) בהליכי זיהוי ואימות של מקבל שירות שהוא תאגיד, **בנוסף** למסמכי הזיהוי המפורטים בסעיפים 4(א)(3) ו – 4(ב) לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי, ומסמכי הזיהוי המפורטים בסעיפים 4(ב)(3) ו – 4(ג) לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, לפי העניין, נותן השירותים הפיננסיים יקבל לידיו גם העתקים מאושרים ממסמכי היסוד של התאגיד.

7. <u>הכרת מקבל השירות</u>

(א) על נותן השירותים הפיננסיים לוודא, באמצעים מתאימים, שהמשיב לשאלון "הכרת הלקוח" ומקבל השירות המזוהה והמאומת באופן מקוון, חד הם. יובהר, שאין חובה לעשות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, בהתאם לסעיף 6 לשם כך.

(ב) מקבל שירות שזוהה באופן מקוון, יסומן ויזוהה ככזה במערכות המחשב של נותן השירותים הפיננסיים לצורך ניטור סיכונים וביצוע מעקב מוגבר למשך תקופה שתיקבע על ידי נותן השירותים הפיננסיים בהתאם להערכת סיכונים.

(ג) רמת הסיכון של מקבל שירות שזוהה באופן מקוון תותאם להליך "הכרת הלקוח" שבוצע למקבל השירות, ובהתאם תיבחן הוספה או הסרה של מגבלות בשירותים שניתנים לו.

8. <u>הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה</u>

(א) הצהרה על נהנה והצהרה על בעל שליטה בהתאם להוראות סעיף 5 לצווים, יכולה להיעשות על-ידי החתמת מקבל השירות על הצהרה באופן מקוון, בדרך המאפשרת תיעוד איכותי של החתימה וקישורה באופן מאובטח להצהרה.

(ב) נותן שירותים פיננסיים יתעד את מקבל השירות מצהיר בקולו שהוא פועל בעבור עצמו ולא בעבור נהנה.

(ג) היה מקבל השירות תאגיד, נותן השירותים הפיננסיים יתעד את מיופה הכוח מצהיר בקולו בדבר נכונות ההצהרה על בעל שליטה.

9. <u>זיהוי מקוון באמצעות צד שלישי</u>

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

נותן שירותים פיננסיים רשאי לקבל שירותים מצד שלישי לצורך התקשרות עם מקבל שירות וביצוע זיהוי מקוון, על דרך של מיקור חוץ (להלן – "**נותן שירות במיקור חוץ**"), ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(א) נותן שירותים פיננסיים יוודא כי לנותן השירות במיקור חוץ יש את הטכנולוגיה, המיומנות והידע המקצועי הנדרשים לאספקת השירותים וכי שירותים אלו מתבצעים בהתאם להוראות כל דין, ובכלל זה תקנה 15 לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 והנחיית רשם מאגרי מידע מס' 2/2011 'שימוש בשירותי מיקור חוץ (outsourcing) לעיבוד מידע', וכן הוראות פרק זה;

(ב) קיומו של הסכם בכתב בין נותן השירותים הפיננסיים לבין נותן השירות במיקור חוץ, המסדיר את יחסי הצדדים בקשר למתן השירותים לזיהוי מקוון, ובכלל זה מגדיר את הפעילויות שיבוצעו על ידי נותן שירות במיקור חוץ וקובע את הזכויות, החובות והאחריות של הצדדים להסכם, באופן שמבטיח עמידה בהוראות הדין;

(ג) נותן שירותים פיננסיים יטמיע אמצעי פיקוח ובקרה על השירותים שמסופקים על ידי נותן השירות במיקור חוץ;

(ד) נותן שירותים פיננסיים יוודא שמירה, גיבוי ואבטחת מידע של המסמכים וההקלטות כאמור בסעיף 10 להלן;

(ה) אין בסעיף זה כדי לגרוע מאחריות נותן שירותים פיננסיים לפעילות של מקבל שירות המתבצעת באופן מקוון, על פי כל דין, ונותן שירותים פיננסיים אינו רשאי להעביר לגורם שלישי את האחריות שחלה עליו על פי הוראות הדין.

10. <u>שמירה ואבטחת מידע</u>

(א) נותן שירותים פיננסיים יוודא ויפעל למניעת זליגת מידע בביצוע הליך הזיהוי באופן מקוון.

(ב) נותן שירותים פיננסיים ישמור עותק דיגיטלי של הליך ההתקשרות שנעשה בזיהוי מקוון, לרבות הקלטת תקשורת וידאו-אודיו, צילום או סריקת מסמכי הזיהוי ומסמכים נלווים אחרים שהוצגו על ידי מקבל השירות. יובהר, כי אין בהוראות אלה כדי לגרוע מחובות נותן השירותים הפיננסיים לפי הוראות הדין לעניין הגנת הפרטיות ובכלל זה תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017.

(ג) שמירה כאמור תיחשב כ"שמירת מסמכים" לעניין סעיף 16 לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני_שירותי אשראי וסעיף 17 לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, ויראו את צילום התעודה המזהה באמצעות הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, כהעתק מצולם לעניין סעיף 4(א)(1) לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי וסעיף 4(ב)(1) לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי.

(ד) מידע כאמור יישמר בהתאם לתקופות שקבועות בסעיף 16 לצו נותני_שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי ובסעיף 17 לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, לפי העניין, יגובה מעת לעת ויאוחסן בשרת מאובטח שבשליטת נותן השירותים הפיננסיים שיבטיח נגישות לנתונים וכן שמירה על הנתונים כפי שהם, ללא אפשרות עריכה, לרבות על-ידי גורם לא מורשה בנותן השירותים הפיננסיים. אופן שמירת המידע יאפשר שחזור אמין ומהיר שלו.

(ה) נותן שירותים פיננסיים יידע את מקבל השירות על המידע שישמר, לאיזה צורך המידע ישמר, הגורמים אשר עשויים להיות בעלי נגישות למידע ומשך הזמן שהמידע ישמר ויקבל את הסכמת מקבל השירות לכך, והכל בהתאם לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

(ו) לעניין שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, נותן שירותים פיננסיים יעבור תהליך לעריכת רשומה מוסדית, שתיסמך על חוות דעת של גורם משפטי אצל נותן השירותים הפיננסיים, ואשר תתייחס לתנאים להוכחת רשומה מוסדית, לרבות פלט של רשומה מוסדית, כמפורט בסעיף 36(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש],

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

התשל"א-1971. התעודה תחתם בידי גורם מטעמו של נותן השירותים הפיננסיים, אשר ישמש, בהתאם לצורך, כ"עד מגיש" של התעודה בדבר הרשומה המוסדית.

(ז) במסגרת "רשומה מוסדית" כאמור בסעיף 10(ו) לעיל, ייכלל גם הסרטון שצולם במהלך תהליך הזיהוי המקוון, אשר יאפשר במסגרת חקירה או הליך משפטי להתרשם באופן ישיר, ללא תיווך של עד מומחה, האם האדם שבעניינו מתנהל ההליך המשפטי הוא זה שמצולם בסרטון.

11. בקרה

(א) בקרות ותהליכי ניטור שוטפים

(1) נותן השירותים הפיננסיים ימפה את הסיכונים הייחודיים הטמונים בהליך זיהוי מקוון, הן לנותן השירותים הפיננסיים והן למקבלי השירות, ויקבע דרכים לצמצום הסיכונים לנותן השירותים הפיננסיים ולמקבל השירות, לרבות אפשרות הפסקת הליך הזיהוי המקוון.

(2) על נותן שירותים פיננסיים להטמיע מערך ניטור ובקרה לצורך זיהוי פעולות חריגות המבוסס, בין היתר, על איתורן של אנומליות טכנולוגיות ועסקיות, תוך שימוש בפילוח לפי קבוצות של מקבלי שירות וסוג השירות שניתן. זאת בין היתר, לצורך דיווחים על פעולות הנחזות כבלתי רגילות לפי סעיף 11(ב) לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי וסעיף 12(ב) לצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי.

(3) נותן שירותים פיננסיים יעקוב אחר התפתחות שיטות הונאה בישראל ובעולם ויעדכן במידת הצורך את מערך הניטור והבקרה.

(ב) ביצוע פיילוט

(1) נותן שירותים פיננסיים יבחן את התאמת הליכי הזיהוי באופן מקוון, לחובות שקבועות בצווים ולהוראות סימן זה, לאחר הצטרפותם של 1,000 מקבלי שירות או לאחר 6 חודשים מיום תחילת ביצוע זיהוי באופן מקוון, לפי המוקדם, ויפיק לקחים בהתאם. על נותן שירותים פיננסיים להעביר לעיון הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "**הממונה**"), את תוצאות הבדיקה, מיד לאחר ביצועה.

(2) לעניין שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, על התהליך לכלול בדיקה אנושית מטעם נותן השירותים הפיננסיים באשר לנכונות ותקינות הנתונים שנמסרו על ידי מקבל השירות, תוך השוואתם לנתונים שבידי נותן השירותים הפיננסיים (לרבות תמונה). בדיקה אנושית כאמור תתבצע בטרם יתאפשר למקבל שירות לבצע פעילות באמצעות נותן השירותים הפיננסיים.

12. דיווח לממונה

(א) נותן שירותים פיננסיים שמעוניין לבצע זיהוי מקוון, יגיש לממונה דיווח אשר כולל את הפרטים הבאים:

(1) הצהרה מאומתת של המנהל הכללי כי מילא אחר כלל דרישות הדין בכל הקשור ביישום הליכי זיהוי באופן מקוון, ובכלל זה הוראות הגנת הפרטיות הקבועות בדין והוראות פרק זה;

(2) פירוט הבקרות שהוטמעו אצל נותן השירותים הפיננסיים בקשר לזיהוי המקוון;

(3) שמו ופרטי הקשר של ספק הטכנולוגיה לזיהוי מקוון;

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(4) נותן שירותים פיננסיים שמעוניין לבצע זיהוי מקוון באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מרחוק, יכלול בדיווח גם את הפרטים הבאים:

(א) תיאור מפורט של מאפייני הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק;

(ב) חוות דעת מומחה ערוכה בהתאם לתוספת הראשונה לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971, מטעם ספק הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק שתפרט, בין היתר, את יכולות המערכת שפיתח, את אופן ביצוע הזיהוי ואימות הזהות ואת הפוטנציאל לזיהוי שגוי;

(ג) הסכם בכתב בין נותן השירותים הפיננסיים לבין ספק הטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, המסדיר את יחסי הצדדים בקשר לביצוע זיהוי מקוון, וקובע את הזכויות, החובות והאחריות של הצדדים להסכם, באופן שמבטיח עמידה בהוראות הדין ובכלל זה ההוראות לעניין הגנת הפרטיות.

(ב) נותן שירותים פיננסיים לא יבצע זיהוי מקוון בטרם הגיש לממונה דיווח כאמור בסעיף (א) והממונה לא הודיע על התנגדותו לביצוע זיהוי באופן מקוון כמבוקש בתוך 45 ימים מהודעתו.

(ג) כל שינוי מהותי בשירות או בטכנולוגיה באמצעותה מתבצע זיהוי מקוון על ידי נותן השירותים הפיננסיים, מחייב דיווח לממונה בטרם ביצועו.

בסעיף זה "**ספק טכנולוגיה**" – הגורם שפיתח את המערכת באמצעותה נעשה הזיהוי המקוון על-ידי נותן השירותים הפיננסיים, בין אם טכנולוגיה להיוועדות חזותית ובין אם טכנולוגיה לזיהוי מרחוק. פותחה הטכנולוגיה על ידי נותן השירותים הפיננסיים עצמו, יחולו הוראות סעיף זה, בשינויים המחויבים, ביחס לנותן שירותים הפיננסיים.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

דברי הסבר

מבוא

חוזר התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון (להלן – "**החוזר**") פורסם לראשונה ביום 8 בדצמבר 2020 ונכנס לתוקף החל ממועד פרסומו כאמור. החוזר קובע הוראות לעניין מילוי אחר חובות איסור הלבנת הון ומימון טרור באמצעות טכנולוגיות לזיהוי באופן מקוון של מקבל השירות. מטרת החוזר לאפשר חלופות לזיהוי פיזי הנדרש בהתאם לצו נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי ולצו מפעיל מערכת לתיווך באשראי, ובכך לאפשר לנותני השירותים הפיננסיים להציע למקבלי השירות ביצוע של פעולות פיננסיות באופן מקוון.

ביום 14.03.2021 פורסם ברשומות תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור) תשע"ח-2018, (להלן – "**התיקון**") אשר נכנס לתוקף ביום 14.11.2021. מטרתו העיקרית של התיקון הייתה להחיל את החובות הקבועות בו, גם על נותני שירות בנכס פיננסי בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016, למעט נותן שירות בנכס פיננסי העוסק במתן שירותי כספומט, כמוגדר בתיקון.

סעיף 1 - הגדרות

לעניין הגדרת "**מקבל שירות**" – מקבל שירות מוגדר כמקבל שירות או מיופה כוח, שאינו פועל עבור נהנה.

נוכח הסיכונים הכרוכים בהתקשרות באופן מקוון, מקבל שירות עליו חלות הוראות פרק זה יהיה יחיד שהוא אזרח ישראל או תושב ישראל, או תאגיד הרשום בישראל בלבד. כך למשל, הוראות פרק זה לא יחולו על מקבל שירות שהוא תושב חוץ ותאגיד שאינו רשום בישראל.

לעניין זה הובהר, כי נהנה לעניין הגדרה זו אינו כולל את בן או בת הזוג בחשבון הבנק המשותף, או בעל שליטה בתאגיד, ובהתאם לכך מיופה כוח רשאי לפעול בהתאם להוראות אלה עבור נהנה שהוא בעל שליטה בתאגיד או בן או בת זוג בחשבון המשותף.

לעניין ההגדרה "**דרכי אימות של מסמכי זיהוי**" – בוצע שינוי לשוני בשם ההגדרה, כך שהיא תיקרא "אימות פרטי הזיהוי של מקבל השירות".

סעיף 2 - תפקידי הדירקטוריון

במסגרת נאותה של ממשל תאגידי, הדירקטוריון אחראי, בין היתר, על התווית מדיניות נותן השירותים הפיננסיים, פיקוח ובקרה על יישומה. יישום זיהוי באופן מקוון ללא בדיקה של הטכנולוגיות והסדרת תשתית תומכת אצל נותן השירותים הפיננסיים, מגביר את הסיכון להלבנת הון ולסיכונים נוספים, בנותן השירותים הפיננסיים. בשל כך, הדירקטוריון נדרש לאשר מדיניות סדורה ומתועדת המתייחסת לנושאים המפורטים בסעיף, ולעדכנה בהתאם לצורך בעת כל שינוי מהותי בפעילות, בסוג השירותים המוצעים באופן מקוון, מאפייני מקבלי השירות, או בסביבה העסקית, הטכנולוגית או הרגולטורית של נותן השירותים הפיננסיים, ולכל הפחות אחת לשנתיים. כמו כן הדירקטוריון נדרש לאשר מראש את אפשרות השימוש בזיהוי מקוון, לפקח ולבקר את אופן יישום מדיניות זיהוי מקוון, וזאת בין היתר על ידי קבלת דוחות שוטפים בעניין זיהוי מקוון וקבלת דיווחים נדרשים נוספים, כפי שהדירקטוריון יקבע.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

<u>סעיף 3 - אחראי זיהוי מקוון</u>

כדי לוודא את יישומה של מסגרת העבודה שאושרה על ידי הדירקטוריון, ולהגביר את האפקטיביות של מנגנוני הפיקוח והבקרה, נקבע כי נותן השירותים הפיננסיים ימנה נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים שאינו מכהן כדירקטור, או את אחראי איסור הלבנת הון בנותן השירותים הפיננסיים, אשר בין יתר תפקידיו, ישמש כאחראי לזיהוי מקוון. עוד נקבע כי האחראי יהיה עצמאי במילוי חובותיו ולא ימלא כל תפקיד שעלול לפגוע בתפקידו כאחראי לזיהוי מקוון. הסעיף מפרט את תפקידיו של האחראי, הכוללים בין היתר, קביעת נהלי עבודה לתהליך גיוס עובדים העוסקים בזיהוי מקוון, לרבות בחינת מהימנותם, מיומנויותיהם הנדרשות והתאמתם לתפקיד. כך לדוגמה, על המועמד להיות ללא עבר פלילי. הסדרת תהליכי עבודה באמצעות נהלים ברורים ומוגדרים מסייעת לאחראי לוודא יישום המדיניות לעניין זיהוי מקוון, מסייעת לניהול השוטף של נותן השירותים הפיננסיים ולחיזוק הפיקוח והבקרות על התהליכים. בנוסף, הסעיף מפרט את הנושאים בהם יש לקבוע נהלים, הכוללים בין היתר, הגדרת הנסיבות אשר בהתקיימן יופסק תהליך הזיהוי המקוון, בהתאם לניהול הסיכונים של נותן השירותים הפיננסיים.

<u>סעיף 4 - תהליך התקשרות עם מקבל שירות לצורך זיהוי מקוון</u>

הסעיף מפרט את הטכנולוגיות באמצעותן ניתן לבצע הליכי זיהוי, אימות והצהרת נהנה של מקבל שירות. יובהר כי נותן השירותים הפיננסיים רשאי לבצע הליכי זיהוי כאמור באמצעות יותר מטכנולוגיה אחת, ואין הסעיף בא להגביל לשימוש בטכנולוגיה אחת. עוד נקבע כי נותן השירותים הפיננסיים רשאי שלא לבצע הליך זיהוי באמצעות הטכנולוגיה, או להפסיקו, בהתאם לניהול הסיכונים שביצע לגבי מקבל השירות.

כמו כן נציין כי אצל מקבל שירות מסוג תאגיד, יש לבצע זיהוי ואימות הן על מיופה הכוח והן על התאגיד עצמו.

<u>סעיף 5 - טכנולוגיה להיוועדות חזותית (Video Conference)</u>

הליכי זיהוי ודרכי אימות של מקבל שירות המתבצעים תוך שימוש בטכנולוגיה להיוועדות חזותית יעשו על פי מסמכי הזיהוי המפורטים לעיל. כמו כן, כבקרה מפצה נוספת, נדרש לבצע העברה בנקאית כאמור בסעיף.

<u>סעיף 6 - טכנולוגיה לזיהוי מרחוק</u>

<u>סעיפים קטנים (א)-(ג) – כללי</u>

כדי לקיים תהליך זיהוי באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מרחוק, שיהיה מקביל לזיהוי פנים מול פנים כפי שנקבע בצווים, נדרשת תקשורת וידאו ואודיו למילוי חובות הזיהוי, האימות והצהרת נהנה בין נותן השירותים הפיננסיים למקבל השירות. תקשורת כאמור יכולה להיות בזמן אמת או שלא בזמן אמת, כאשר מקבל השירות עובר את תהליך הזיהוי במועד בהתאם לבחירתו ואילו נותן השירותים הפיננסיים צופה בתיעוד התהליך במועד מאוחר יותר.

שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק שאינו בזמן אמת מעלה חשש למניפולציות שמטרתן לשבש את תהליך הזיהוי ולכן נדרש לקיים בקרות נוספות על התהליך כלהלן:

1. בדיקת חיות – בדיקה שנועדה לוודא כי התמונה המוצגת בתהליך הזיהוי והאימות הינה של מקבל השירות ולא אדם אחר, וכן הינה של אדם ממשי, ולא תוצאה של מניפולציה טכנולוגית כלשהי. בדיקה זאת ניתן לבצע למשל באמצעות הקרנת משפט אקראי על מסך מקבל השירות, על מנת שיקריא ויאשר בכך את עובדת היותו אדם ממשי. הבדיקה תתבצע כחלק מהליך האימות המפורט בסעיף 416(ז);

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon

2. לעניין הצפייה על ידי נציג נותן השירותים הפיננסיים בתיעוד הדיגיטלי שנשמר, נציין כי מדובר באמצעי בקרה בלבד שהיקף השימוש בו ייעשה בהתאם לניהול הסיכונים של נותן השירותים הפיננסיים.

כן נקבע כי איכות התקשורת, התמונה והקול, בזמן ביצוע תהליך הזיהוי, יאפשרו זיהוי ואימות ברמת ודאות גבוהה של מקבל השירות והמסמכים הנלווים.

<u>סעיפים קטנים (ד)-(ח) – זיהוי ואימות מקבל שירות שהוא יחיד או מיופה כוח</u>

על מנת להגביר את הוודאות כי מי שביצע את הליך הזיהוי מול נותן השירותים הפיננסיים הוא אכן מבקש השירות, מוצע להורות על מספר בקרות טכנולוגיות מינימליות הנדרשות ליישום במסגרת תהליך הזיהוי והאימות של מקבל שירות שהוא יחיד או מיופה כוח, כדלהלן:

<u>סעיף קטן (ד)</u>

על מנת לוודא כי התעודה המזהה (תעודת זהות, תעודת עולה עד 30 ימים מיום הנפקתה, דרכון ישראלי או רישיון נהיגה) היא תעודה מקורית שהונפקה על ידי גורם מורשה, על נותן השירותים הפיננסיים לבדוק את מקוריות התעודה. בדיקה זו תיערך על סמך המבחנים שהוגדרו בסעיף, לרבות מאפייניה של התעודה (כגון הפונט, פריסת השדות, החותמת הרשמית של הגורם המנפיק).

<u>סעיפים קטנים (ה)-(ו)</u>

הטכנולוגיה לא תאפשר הזנה של פרטי זיהוי מסוג מספר הזהות, ותאריך הנפקת תעודת הזהות ככל שהאימות מבוצע מול מרשם האוכלוסין, אלא על הטכנולוגיה להזין בעצמה פרטים אלו מתוך התעודה המזהה. באשר ליתר פרטי הזיהוי המפורטים בסעיף 3(א) לצווים, מקבל השירות יכול להזינם בעצמו, ובלבד שנציג נותן השירותים הפיננסיים יבדוק שדות אלו אל מול התעודה המזהה שהציג מקבל השירות.

למען הסר ספק יובהר, כי אם הטכנולוגיה מאפשרת שליפת נתונים לגבי פרטי הזיהוי הנוספים, ולנותן השירותים הפיננסיים אין יכולת לדעת איזה שדה התקבל באמצעים טכנולוגים ואיזה שדה הוזן על ידי מקבל השירות, עליו לבדוק את כל השדות הפתוחים לעדכון על ידי מקבל השירות, אל מול התעודה המזהה.

<u>סעיפים קטנים (ז)-(ח)</u>

דרכי אימות מסמכי הזיהוי יכללו בקרות נוספות, בהן השוואת התמונה שבתעודה המזהה לתמונת המזדהה באמצעות הטכנולוגיה; וביצוע אימות למספר הטלפון של מקבל השירות באמצעות OTP. לעניין הוראה זו יודגש כי שמירת מספר ה"ברזל" (IMEI) של מכשיר הטלפון הנייד, נדרשת רק כאשר מדיניות היצרן מאפשרת זאת.

<u>סעיף 7 - הכרת מקבל השירות</u>

<u>סעיף קטן (א)</u>

מטרת סעיף זה להבהיר כי אין חובה על נותן השירותים הפיננסיים לבצע תהליך "הכרת הלקוח" באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, ככל ובחר נותן השירותים הפיננסיים לבצע את הליך הזיהוי והאימות באמצעות טכנולוגיה זו. כך לדוגמא, תהליך "הכרת הלקוח" יכול להיעשות גם באמצעות שיחת טלפון לפני או אחרי תהליך הזיהוי והאימות של מקבל השירות, ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים נקט באמצעים לוודא כי המשיב לשאלון "הכרת הלקוח" ומקבל השירות המזוהה והמאומת, הם אותו אדם.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

<u>סעיפים קטנים (ב)-(ג)</u>

הליך הכרת הלקוח כקבוע בסעיף 2 לצווים נקבע בהתאם למידת הסיכון של מקבל השירות להלבנת הון ולמימון טרור. כתוצאה מהחשש המוגבר לסיכוני הלבנת הון ומימון טרור, והצורך בהוכחת מהימנות ביישום זיהוי מקוון, כפי שפורט לעיל, נקבע כי מקבל שירות שזוהה באופן מקוון, יסומן ככזה, וירשם כמי שהוא בסיכון גבוה. יחד עם זאת, לאחר תהליך הזיהוי והאימות, במהלך תהליך "הכרת הלקוח" ובהתאם למתודולוגיית ניהול הסיכונים של נותן השירותים הפיננסיים, רמת הסיכון של מקבל השירות עשויה להשתנות.

<u>סעיף 8 - הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה</u>

סעיפים קטנים 5(א)-(ב) לצווים קובעים כי נותן שירותים פיננסיים ידרוש ממקבל השירות הצהרת נהנה בחתימת מקור, אם הוא פועל בעבור עצמו או בעבור נהנה, וכן הצהרה על פרטי הזיהוי של בעל השליטה, כאשר מקבל השירות הוא תאגיד. על מנת לאפשר חלופה להצהרה בחתימת מקור גם בזיהוי מקוון, נקבע כי חלף הצהרה בחתימת מקור, מקבל שירות יחתום על הצהרות כאמור באופן מקוון, למשל באמצעות תוכנה לחתימה גרפית דיגיטלית, ובלבד שנותן השירותים הפיננסיים יתעד את מקבל השירות מצהיר על הנדרש בקולו.

<u>סעיף 9 - זיהוי מקוון באמצעות צד שלישי</u>

שימוש בשירותי מיקור חוץ טומן בחובו סיכונים ובהם אספקת שירותים באיכות נמוכה, תלות בנותן שירות במיקור חוץ, ניגודי עניינים פוטנציאלים בין נותן שירות במיקור חוץ ופעילויותיו האחרות לבין נותן השירותים הפיננסיים ולקוחותיו, דליפת מידע רגיש, חשש להעדר בקרות מספקות ומנגנוני פיקוח.

על כן, באופן העולה בקנה אחד עם המלצות ארגון ה-FATF[1], נקבע כי מיקור חוץ של פעילות הנוגעת לביצוע זיהוי מקוון יבוצע על ידי נותן שירות במיקור חוץ שיימצא מתאים להענקת שירותים אלה מבחינת הטכנולוגיה, המיומנות והידע שברשותו, ובלבד שהיחסים בינו לבין נותן השירותים הפיננסיים הוסדרו בהסכם כתוב ומוגדר היטב, וכן כי נקבעו הסדרי בקרה ופיקוח אפקטיביים.

כמו כן, יובהר כי שימוש בשירותי מיקור חוץ לא מפחית או מעביר חובות ואחריות שחלות על נותן השירותים הפיננסיים לפי הוראות הדין.

<u>סעיף 10- שמירה ואבטחת מידע</u>

<u>סעיפים קטנים (א)-(ה)</u>

על מנת שהגורמים המוסמכים יוכלו לפקח על נותן השירותים הפיננסיים ולברר בעתיד אירועים בהם קיים חשש להלבנת הון ומימון טרור, כמו גם לעמוד בהוראות הצווים לעניין שמירה ותיעוד של הליכי הזיהוי והאימות, נקבע כי נותן השירותים הפיננסיים ישמור עותק דיגיטלי של תהליך הזיהוי של מקבל השירות במלואו. כן מובהר כי אין בהוראות אלה כדי לגרוע מחובות נותן השירותים הפיננסיים לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, ובכלל זה ההוראות המתייחסות למאגר מידע הכולל מידע ביומטרי.

[1] הבהרה להמלצה מספר 17, עמוד 76 לעדכון מסמך ההמלצות של FATF, אוקטובר 2018 https://www.justice.gov.il/Units/HalbantHon/docs/FATF%20Recommendations%202012.pdf

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

בנוסף נקבע כי המידע, שהינו מידע רגיש הכולל פרטים אישיים ומסמכים מזהים של מקבלי השירות, יאוחסן בשרת המאובטח בפני גישה של גורמים שאינם מורשים, ויגובה באופן תדיר. שמירה כאמור תחייב הודעה למקבל השירות, בהתאם לחובות המפורטות בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, ומתן הסכמתו לכך.

<u>סעיפים קטנים (ו)-(ז)</u>

על מנת שיהא ניתן לתקף ראייתית את תהליך הזיהוי המקוון, נקבע כי נותן שירותים פיננסיים יבצע תהליך לעריכת רשומה מוסדית, שתיסמך על חוות דעת של בעל/י תפקיד/ים מוסמך/ים אצל נותן השירותים הפיננסיים, דוגמת האחראי לזיהוי מקוון או המנכ"ל.

<u>סעיף 11-בקרה</u>

<u>סעיף קטן (א) – בקרות ותהליכי ניטור שוטפים</u>

על נותן השירותים הפיננסיים, המבצע זיהוי מקוון, למפות את הסיכונים הייחודיים ולקבוע דרכים לצמצם סיכונים אלו. כך לדוגמה, ככל שקיים סיכון הנובע מסוג מקבל השירות שהוא תאגיד, הבקרות שיקבע נותן השירותים הפיננסיים יתייחסו לכך בהתאם. בנוסף עליו להרחיב ולשכלל את המנגנונים לזיהוי פעולות חריגות, המבוסס בין היתר על מנגנון לניטור האנומליות בפעולות מקבלי השירות, בהתאם לניהול הסיכונים של נותן השירותים הפיננסיים. כמו כן, מנגנון הניטור יעודכן בהתאם לשיטות הונאה שנחשפו בישראל ובעולם.

<u>סעיף קטן (ב) – ביצוע פיילוט</u>

מכיוון שמדובר בשימוש בפלטפורמה חדשה, נדרש לבחון את תהליך הזיהוי המקוון לאחר הצטרפות של 1,000 לקוחות במסגרת השירות או לאחר 6 חודשים מיום השקת השירות, לפי המוקדם מבניהם, הכוללת בדיקה אנושית, כאשר נעשה שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק, כמפורט בסעיף זה, ולבצע הפקת לקחים בהתאם. כמו כן, נותן השירותים הפיננסיים ידווח לממונה על תוצאות הבדיקה.

<u>סעיף 12- דיווח לממונה</u>

על מנת לאפשר לממונה פיקוח ובקרה יעילים על נותן שירותים פיננסיים המבצע זיהוי מקוון, נותן שירותים פיננסיים המעוניין לעשות כן, ידווח על כך מראש לממונה, תוך הצגת המידע הנדרש בסעיף. המידע הנדרש כולל בין היתר הצהרה מאומתת של המנהל הכללי כי מילא אחר כלל דרישות הדין ובכלל זה בהוראות הגנת הפרטיות הקבועות בדין, לרבות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ותקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017.

יודגש כי, הדיווח לממונה ביחס לטכנולוגיה המשמשת לזיהוי מרחוק ייעשה בטרם השימוש בטכנולוגיה ובכפוף לכך שהממונה לא יודיע על התנגדותו לשימוש בטכנולוגיה האמורה; וכן להבהיר שהפרטים הבאים: מאפייני הטכנולוגיה; חוות דעת מומחה; והסכם בין נותן השירותים הפיננסיים לספק הטכנולוגיה, יכללו בדיווח לממונה רק במקרים של שימוש בטכנולוגיה לזיהוי מרחוק להבדיל משימוש בטכנולוגיה של video conference.

דיווח כאמור יידרש גם במקרה של ביצוע שינוי מהותי בשירות הניתן באופן מקוון או בטכנולוגיה עצמה.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon